የሰ/መ/ቁ፡-199400 ቀን፡

03/02/2014ዓ.ም

ዳኞች ፡-ብርሃኑ አመነዉ

ተሾመ ሽፈራዉ

ሀብታሙ እርቅይሁን

ብርሃኑ መንግሥቱ

ነጻነት ተገኝ

አመልካች ፡- አቶ አበበ አድገህ-ጠበቃ ዘመኑ ተሰጋ ቀረቡ

ተጠሪዎች ፡- 1. ወ/ሮ ዘሪቱ ደርሰህ
2. አቶ ፍሬዉ ተገኝ
3. አቶ በቃሉ ተገኝ
4. አቶ መስፍን ተገኝ
5. አቶ መልሰዉ ተገኝ
6. አቶ መኮንን ተገኝ
7. አቶ አያሌዉ ተገኝ
8. አቶ ሽታ ተገኝ
9. ወ/ሮ እቴነሽ ተገኝ

ጠበቃ፡- አሊ መሀመድ ቀረቡ

መዝገቡ ተመርምሮ ከዚህ የሚከተለዉ የፍርድ ዉሳኔ ተሰጥቷል፡፡

ፍ ር ድ

ጉዳዩ የቤት ሽያጭ ውል መኖሩ በተካደ ጊዜ በማስረጃነት ሊቀርብ የሚገባውን ውል አይነት የሚመለከት ነዉ፡፡አመልካች በምዕራብ ጎጃም ዞን ከፍተኛ ፍርድ ቤት በተጠሪዎች ላይ በመሰረቱት ክስ ከ1ኛ ተጠሪ እና ከተራ ቁጥር 2-5 ድረስ የተጠቀሱ ተጠሪዎች አባት ከሚች አቶ ተገኘ ፀሐይ ጋር በቀን 13/10/1987 ዓ/ም በተጻፈ የቤት ሽያጭ በደንበጫ ከተማ ዉስጥ አዋሳኙ በክሱ የተጠቀሰዉን ስፋቱ 5 ሜትር በ10 ሜትር ወይም 50 ካሬ ሜትር ላይ የተሰራ በሚች አቶ ተገኘ ፀሐይ ስም ተመዝግቦ የሚገኘዉን 32 ዚንጎ የቆርቆሮ ቤት በብር 10,000.00 ሸጠዉልኛል፡፡ገንዘቡን በእለቱ ተረክበዉ የሽያጭ ዉሉን በደንበጫ ከተማ አገልግሎት ጽ/ቤት አስገብተነዉ በፋይሉ ዉስጥ ይገኛል፡፡ቤቱን በግዥ ያገኘሁ ስለመሆኑ በተለያዩ ጊዜ የታመነ እና የተረጋገጠ ቢሆንም አሁን ላይ በቤቱ ለመጠቀም ስፈልግ የተለያዩ ተግባራትን እንዳላከናዉንና የቤቱ ስመ ሀብት በስሜ ዞሮ እንዳይመዘገብ ተጠሪዎች ፈቃደኛ ሳይሆኑ ቀርተዋል፡፡ስለሆነም ተጠሪዎች በሚመለከተዉ አካል ፊት ቀርበዉ የቤቱን ስመ ሀብት በስሜ እንዲያዛዉሩልኝ እንዲወሰንልኝ፡፡ዉሉ የሚፈርስበት ምክንያት አለ ከተባለም ቤቱ በአሁኑ ጊዜ የሚያወጣዉን የዕለት ዋጋ ብር 200,000.00 እንዲከፍሉኝ ይወሰንልኝ በማለት ዳኝነት ጠይቀዋል፡፡

ተጠሪዎች የመጀመሪያ ደረጃ መቃወሚያ በማስቀደም ለክሱ በሰጡት መልስ የቤት ሽያጭ ዉል የለም፡፡ዉሉ አለ እንኳን ቢባል ስመ ንብረት የማዛወር ጉዳይ አስተዳደራዊ ጉዳይ በመሆኑ ፍርድ ቤቱ ጉዳዩን የመዳኘት ሥልጣኝ የለዉም፡፡አመልካች ዉል ይፈጸምልኝ ዳኝነት የጠየቁት ዉሉ ከተደረገ ከ23 ዓመት በኋላ በመሆኑ ክሱ በ10 ዓመት ይርጋ የታገደ ነዉ፡፡ዉል ነዉ ተብሎ የቀረበዉ ሰነድ 1ኛ ተጠሪም ሆኑ ከተራ ቁጥር 1-5 የተጠቀሰን ተጠሪዎች ወላጅ አባት ያልፈረሙበት ነዉ፡፡ማንበብና መጻፍ የማይችሉ ሆነዉ እያለ በእጅ ጽሁፍ ተፈርሞ በሀሰት የተዘጋጀ በመሆኑ እንደረቂቅ የሚቆጠር ነዉ፡፡የሚጸና የቤት ሽያጭ ዉል የለም፡፡የቤት ሽያጭ ዋጋ አልተከፈለም፡፡አመልካች ቤቱን አልተረከቡም፡፡ዉሉ በፍ/ብ/ሕግ ቁጥር 1723 መሰረት በዉል አዋዋይ ተቋም ያልጸደቀና ያልተመዘገበ በመሆኑ ፈራሽ ነዉ፡፡ብር 10,000.00 ገዝቻለሁ እያሉ ብር 200,000.00 ይከፈለኝ ማለታቸዉ የሕግ መሰረት የለዉም፡፡ከ6ኛ እስከ 9ኛ ከተጠቀሰን ተጠሪዎች የሚጠይቁት ዳኝነት ግልጽ አይደለም በማለት ክሱ ዉድቅ እንዲደረግላቸዉ በመጠየቅ ተከራክረዋል፡፡

ፍርድ ቤቱም በመ/ቁጥር 01-73063 ላይ አስቀድሞ በመጀመሪያ ደረጃ መቃወሚያ ላይ ዉሳኔ በመስጠት ዉድቀ ካደረገ በኋላ ፍሬ ነገሩን በተመለከተ በቀን 05/03/2012ዓ/ም በሰጠዉ ዉሳኔ ለክርክሩ መነሻ የሆነዉ በቀን 13/10/1987ዓ/ም የተጻፈ የቤት ሽያጭ ዉል በአመልካች እና በ1ኛ ተጠሪ እና በተጠሪዎች አዉራሽ በሚች አቶ ተገኘ ፀሐይ መካከል ተደርጎ የሽያጩን ገንዘብ መቀበላቸዉ በምስክሮች ቃልና በሰነድ ማስረጃዎች ተረጋግጧል፡፡ሆኖም ተጠሪዎች ዉሉ የለም በማለት ክደዉ ስለተከራከሩ የቤት ሽያጭ ዉሉ በፍ/ብ/ሕግ ቁጥር 1723 አኳያ ዉል ለማዋዋል ሥልጣን በተሰጠዉ አካል ያልተመዘገበ ወይም በፍርድ ቤት ፊት ያልተፈጸመ በመሆኑ አመልካች ዉል እንዲጸናላቸዉ ወይም ስመ ንብረት እንዲዞርላቸዉ ያቀረቡት ጥያቄ ተቀባይነት የለዉም፡፡ነገር ግን አመልካች ቤቱን ለተጠሪዎች አስረክበዉ በሽያጭ ዉሉ ምክንያት አመልካች ለ1ኛ ተጠሪ እና ለሚች አቶ ተገኘ ፀሐይ የከፈሉትን ብር 10,000.00(አስር ሺህ ብር) ተጠሪዎች በአንድነት ሊመልሱላቸዉ ይገባል በማለት በአብላጫ ድምጽ ወስኗል፡፡

አመልካች በዚህ ውሳኔ ቅር በመሰኘት ይግባኝ ለአማራ ክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ቢያቀርቡም ፍርድ ቤቱ በመ/ቁጥር 50815 ላይ በቀን 27/05/2012ዓ/ም በሰጠዉ ትእዛዝ ይግባኙን ሰርዞባቸዋል፡፡እንዲሁም ለክልሉ ሰበር ሰሚ ችሎት ያቀረቡትን የሰበር አቤቱታ ችሎቱ በመ/ቁጥር 03-97032 ላይ በቀን 05/10/2012 ዓ/ም በሰጠዉ ትእዛዝ ሰርዞባቸዋል፡፡

አመልካች በቀን 06/04/2013 ዓ/ም የተጻፈ የሰበር አቤቱታ ያቀረቡት ከላይ በተመለከተዉ መሰረት በተሰጠ ዉሳኔ መሰረታዊ የሕግ ስህተት ተፈጽሟል በሚል ሲሆን የአቤቱታቸዉ ይዘት በአጭሩ፡-ለክርክሩ መነሻ የሆነዉ የቤት ሽያጭ ዉሉ 1ኛ ተጠሪና ሟች ከ2-9 የተጠቀሱ ተጠሪዎች አባት ቤቱን ከሸጡልኝ በኋላ በቤቱ ማህደር ዉስጥ ተያይዞ የባለስልጣኑ ማህተም አርፎበት ጸድቆ የሚገኝ ስለሆነ ዉሉ የዉል ምዝገባ ሂደቱን በሚመለከተዉ ባለስልጣን አካል ፊት ተደረጎና ተመዝግቦ ያለፈና የቀረዉ የሥም ማዞር ሂደት ብቻ እንደሆነ ተረጋግጧል፡፡ስመ ንብረት ማዞር ደግሞ ከቤት ሽያጭ ዉል ምዝገባ በኋላ ያለ ቀሪ የሥራ ክንዉን ሂደት እንጂ ምዝገባ አይደለም፡፡የቤት ሽያጭ ዉል ተመዝግቧል ወይም ሥርዓቱን ጠብቆ የማይንቀሳቀስ ንብረት ሽያጭ ተከናዉኗል ሊባል የሚችለዉ በስ/መ/ቁጥር 16109 እና 36740 ላይ በተሰጠዉ አስገዳጅ ትርጉምና በፍ/ብ/ሕግ ቁጥር 1723፣1680፣1681 እና 2878 መሰረት ተዋዋዮች የሽያጭ ዉሉን ይዘዉ ቀርበዉ የሽያጭ ስምምነታቸዉ ሲገልጹና ዉሉ ከማህደሩ ጋር ሲያያዝና የባለስልጣኑ ማህተም ሲያርፈበት በመሆኑ አከራካሪዉ ዉልም በዚህ አግባብ የተፈጸመ ሆኖ እያለ በዉል አዋዋይ ፊት ተርጎ የተመዘገበ ዉል ስላልሆነ ረቂቅ ነዉ በማለት የሥር ፍርድ ቤት የሠጠዉ ዉሳኔ መሰረታዊ የሕግ ስህተት የተፈጸመበት ነዉ፡፡ከዚህ ቀደም በነበረዉ የሑክት ይወገድልኝ ክርክር የተጠሪዎች አባት ቤቱን የሸጡልኝ መሆኑን አምነዋል፡፡ስለሆነም የቤት ሽያጭ ዉሉ በሚመለከተዉ ማዘጋጃ ቤት ፊት ቀርቦ የተመዘገበና ፀድቆ ማህተም የተደረገበት ስለሆነ ተጠሪዎች እንደዉሉ እንዲፈጽሙ አለመወሰኑ መሰረታዊ የሕግ ስህተት ነዉ ተብሎ ይታረምልኝ በማለት አቤቱታቸዉን አቅርበዋል፡፡

የሰበር አጣሪ ችሎት አቤቱታውን መርምሮ ለክርክሩ መነሻ የሆነዉ ቤት ሽያጭ ዉል ስለመኖሩ በአመልካች የቀረቡ ምስክሮች አስረድተዉ ባለበትና ዉሉም በሚመለከተዉ ማዘጋጃ ቤት ቀርቦ ማህተም ተደርጎበት ከቤቱ ማህደር ጋር የተያያዘ መሆኑን ተከትሎ አመልካች ቤቱን ተረክበዉ እየተጠቀሙ መሆናቸዉ በተገለጸበት ሥልጣን በተሰጠዉ አካል ፊት አልተመዘገበም በሚል ተዋዋይ ወገኖች ወደነበሩበት እንዲመለሱ የተወሰነበት አግባብነት ተጠሪዎች ባሉበት እንዲመረመር ትዕዛዝ በመስጠቱ ተጠሪዎች በቀን 08/07/2013 ዓ/ም የተጻፈ በአጭሩ የሚከተለዉን መልስ አቅርበዋል፡፡

ተጠሪዎች ለክርክሩ መነሻ የሆነዉን ዉል ከመካድ ባለፈ በሰነዱ ላይ ያለዉ ፊርማ የሟች እንዳልሆነ በመግለጽ በግልጽ ክደን ተከራክረናል፡፡በዉሉ ላይ ያለዉ ፊርማ በፎረንሲክ ቢመረመርም ፊርማዉ የሟች መሆን አለመሆኑ አልተረጋገጠም፡፡እንዲሁም ዉሉ በዉል አዋዋይ ፊት ያልተደረገና ያልተመዘገበ ነዉ፡፡እነዚህን ምክንያቶች ተቀብሎ የስር ፍርድ ቤት በፍ/ብ/ሕግ ቁጥር 1723 ስር የተደነገገዉን መሰረት አድርጎ የሰጠዉ ዉሳኔ የስ/መ/ቁጥር 21448 የተሰጠዉን አስገዳጅ ትርጉም መሰረት ያደረገ ነዉ፡፡ዉሉ በቤቱ

ማህደር ውስጥ የተያያዘውና ማህተም ያረፈበት ያለሚች ፈቃድና እውቅና ውጭ በሕገ ወጥ መንገድ በአመልካች ጠያቂነት ነዉ እንጂ በአመልካችና በሚች መሆኑ አልተረጋገጠም፡፡ አመልካች ክስ የቀረበበትን ቤት በፀናና ሕጋዊ ዉጤት ባለዉ የሽያጭ ዉል የገዛዉ መሆኑን የማስረዳት ግዴታ ያለባቸዉ አመልካች ሆነዉ እያለ ሕጋዊ ተቀባይነትና ተዓማኒነት ያለዉን ማስረጃ በማቅረብ ያላስረዱ በመሆኑ የሥር ፍርድ ቤት በሰጠዉ ዉሳኔ የተፈጸመ መሰረታዊ የሕግ ስህተት የለም በማለት ተከራክረዋል፡፡አመልካችም በቀን 27/07/2013 ዓ/ም የተጻፈ የመልስ መልስ በማቅረብ ተከራክረዋል፡፡

ከዚህ በላይ አጠር ባለ መልኩ የተመለከተዉ የግራ ቀኝ ክርክርና በስር ፍርድ ቤቶች የተሰጡ ዉሳኔዎች ይዘት ሲሆን እኛም የሰበር አጣሪ ችሎት ጉዳዩ ለሰበር ችሎት ያስቀርባል ሲል የያዘዉን ጭብጥ መሰረት በማድረግ በክልሉ ፍርድ ቤቶች በተሰጠ ዉሳኔ የተፈጸመ መሰረታዊ የሕግ ስህተት መኖር አለመኖሩን አግባብነት ካለዉ ሕግ ጋር በማገናዘብ እንደሚከተለዉ መርምረናል፡፡

እንደመረመርነውም ማስረጃዎችን መርምሮና መዝኖ ፍሬ ነገርን የማረጋገጥ ሥልጣን የተሰጠዉ የስር ፍርድ ቤት እንዳረጋገጠዉ ለክርክሩ መነሻ የሆነዉ የቤት ሽያጭ ዉል በማዘጋጃ ቤት ዉስጥ በሚገኝ ማህደር ዉስጥ የሚገኝ መሆኑ ቢረጋገጥም ዉሉ የማይንቀሳቀስ ንብረት የሆነዉን ቤት በሽያጭ ማስተላለፍን የሚመለከት እንደመሆኑ በፍ/ብ/ሕግ ቁጥር 1723/1 ስር በተደነገገዉ አግባብ በሕግ ሥልጣን በተሰጠዉ አካል ፊት ያልተደረገ (ያልተረጋገጠ) እና ያልተመዘገበ(non-authenticated) እንደሆነ የተረጋገጠ ፍሬ ነገር ነዉ፡፡
እንደሚታወቀዉ በአገራችን የማይንቀሳቀስ ንብረት በሕዝቡ ዘንድ ካለዉ ከፍተኛ የሆነ ኢኮኖሚያዊ ጠቀሜታ የተነሳ የፍትሐ ብሔር ሕጋችንና የፍትሐ ብሔር ፍትህ አስተዳደሩ በአጠቃላይ ለዜጎች የማይንቀሳቀስ የንብረት መብት ልዩ ጥበቃ ያደርጋል፡፡ ከዚህ አንጻር ከዘረጋዉ የጥበቃ ሥርዓት ዉስጥ አንዱ በፍትሐ ብሔር ሕጉ የተለያዩ አናቅጽ የማይንቀሳቀስ ንብረት ለማስተላለፍ የሚደረጉ ዉሎች መከተል ያለባቸዉ ፎርማሊቲዎች እና ስለ ምዝገባ የተደነገገዉ ነዉ፡፡ (አንቀጽ 1553-1646 እንዲሁም 1723፣ 2878 እና 3052 ይመለከቷል)፡፡ እነዚህ ድንጋጌዎች የየራሳቸዉ የሆኑ ዓላማዎች ያላቸዉ ቢሆንም፤ አጠቃላይ ዓላማቸዉ ግን ለማይንቀሳቀሱ ንብረቶች ልዩ ጥበቃ በመስጠት እነዚህን ንብረቶች በተመለከተ ባለይዞታዉ መብቱን ሲያገኝ ወይም ንብረቱ በሆነ ምክንያት ወደ ሌላ ሦስተኛ ወገን በሚያስተላልፍበት ወቅት የመመዝገብ ስልጣን በተሰጠዉ መንግስታዊ አካል ካልተመዘገበ ሕግ ፊት የሚጸና መብት እንዳይኖረዉ በማድረግ ዜጎች በዚህ ግዙፍነት ባለዉ ንብረት ላይ ያላቸዉን መብት ከፍላጎታቸዉ ዉጪ በሆነ መንገድ እንዳያጡ ጥበቃ ለመስጠት፤ ብሎም ንብረቱ ወይም ንብረቱን የሚመለከቱ መብቶች በዉል ሊተላለፉ የሚችሉ መሆን ያለመሆኑንም በማጣራት የዉሉን ሕጋዊነት ለማረጋገጥ ጭምር ስለመሆኑ ከየድንጋጌዎቹ ይዘትና መንፈስ የምንገነዘበዉ ነዉ፡፡

የማይንቀሳቀስ ንብረትን በተመለከተ ከሚከናወኑት ሕጋዉያን ተግባራት ጋር በተያያዘ ምዝገባ ወይም ዉሉ በሚመለከተዉ አካል ዘንድ እንዲረጋገጥ የግድ ከሚልባቸዉ ዉስጥም አንዱ በፍትሐ ብሔር ሕጉ አንቀጽ 1723(1) ስር የተመለከተዉ ድንጋጌ ሲሆን፣ በዚህ ድንጋጌ መሠረት የማይንቀሳቀስ ንብረትን ለማስተላለፍ

የሚደረጉ ውሎች በጽሑፍና ውል ለማዋዋል ስልጣን በተሰጠዉ አካል ፊት መሆን አለበት፡፡ ሕግ አዉጪዉ ይህ እንዲሆን የፈለገበት ምክንያትም ዉሉ በተዋዋዮች መካከል ስለመደረጉ ለማረጋገጥ (certainty in transactions) ስለመሆኑ በዙሪያዉ ከተፃፉት አንዳንድ ጽሑፎች መገንዘብ የሚቻል ሲሆን፤ ይህ ሰበር ችሎትም በሰ/መ/ቁጥር 36887 ላይ በሰጠዉ የህግ ትርጉም በዚህ ድንጋጌ መሠረት የሚከናወን የማይንቀሳቀስ ንብረት ሽያጭ ምዝገባ ዓላማ በተዋዋይ ወገኖች መካከል ዉል መኖሩን ለማስረዳት ስለመሆኑ ወስኗል፡፡

ከላይ እንደተመለከተዉ በፍ/ብ/ሕግ ቁጥር 1723/1 ስር የተደነገገዉ ፎርማሊቲ በተዋዋዮች መካከል በፀና አካኋን የተደረገ ዉል መኖሩን ለማረጋገጥና በዋናነት የተዋዋዮቹን መብት ለመጠበቅ የተደነገገ ሲሆን በፍ/ብ/ሕግ ቁጥር 2878 እና በሌሎች ከላይ በተጠቀሱት ድንጋጌዎች የተመለከተዉ ምዝገባ (Registration) ደግሞ ተዋዋዮች የማይነቀሳቀስ ንብረት ባለቤትነት ለማስተላለፍ ወይም ባንድ በማይንቀሳቀስ ንብረት ላይ የአላባ ጥቅም መብት ወይም የመያዣ ወይም የሌላ አገልግሎት መብት ለመቋቋም ወይም በድንጋጌዎቹ ላይ የተመለከቱትን ሌሎች መብቶችን ለመመስረት ዉል በመዋዋላቸዉ የሦስተኛ ወገኖች መብትና ጥቅም እንዳይነካ ለሦስተኛ ወገኖች ጥበቃ ለማድረግ ነዉ፡፡ይህ አይነት ምዝገባ (Registration) የሚከናወነዉም ንብረቱ ተመዝግቦ በሚገኝበት አስተዳደር አካል ዘንድ በሚገኘዉ የማይንቀሳቀስ ንብረት መዝገብ ላይ ነዉ፡፡በመሆኑም ተዋዋዮች የቤት ሽያጭ ዉል የለም በሚል ዉሉን ተካክደዉ በሚከራከሩበት ጊዜ በእርግጥም በፀና አካኋን የተደረገ ዉል ማድረግ አለማድረጋቸዉን ? ዉሉ የተደረገዉ መቼ ነዉ? የሽያጭ ዉል ከሆነ በምን ያህል ዋጋ ነዉ የተደረገዉ? ለዉሉ ምክንያት የሆነዉ ምን ዓይነት ንብረት ነዉ? የትስ የሚገኝ ነዉ? የሚሉና ንብረቱን ለማስተላለፍ መብት ባለዉ ሰዉ መፈረም አለመፈረሙን የሚመለከትና መሰል የይዘት ክርክሮች የተነሱ እንደሆነ ይህን ለማጣራት ሊቀርብ የሚገባዉ ማስረጃ ዓይነትም በፍ/ብ/ሕግ ቁጥር 1723/1 ስር በተደነገገዉ አግባብ በጽሑፍ ሆኖ ዉል ለማዋዋል ሥልጣን ባለዉ አካል ፊት የተደረገ ዉል ሊሆን ይገባል፡፡ ይህን አስመልክቶም ይህ ሰበር ሰሚ ችሎት በሰ/መ/ቁጥር 78398 በሰ/መ/ቁጥር 188881 እና በሌሎችም ላይ አስገዳጅ የሕግ ትርጉም ሰጥቷል፡፡

በተያዘዉም ጉዳይ ለክርክሩ መነሻ የሆነዉ የቤት ሽያጭ ዉል በመካከላችን አልተደረገም በማለት 1ኛ ተጠሪ በራሳቸዉ ሌሎች ተጠሪዎች ደግሞ አባታቸዉን ወርሰዉ ባገኙት የወራሽነት መብት ክደዉ መከራከራቸዉ የተረጋገጠ ፍሬ ነገር ነዉ፡፡አመልካች ደግሞ የቤት ሽያጭ ዉል አለ ብለዉ ክስ በማቅረብ እንደዉሉ እንዲፈጸምላቸዉ ዳኝነት መጠየቃቸዉ ግልጽ ነዉ፡፡አንድን ፍሬ ነገር ማስረጃ አቅርቦ የማስረዳት ሸክምን ከሚመለከተዉ መሠረታዊዉ መርህ (Basic Principle of Burden of Proof) መረዳት እንደሚቻለዉ አንድ አከራካሪ ፍሬ ነገር አለ ወይም የለም ብሎ የሚከራከር ሰዉ ፍሬ ነገሩ መኖሩን ወይም አለመኖሩን በማስረጃ የማስረዳት ሸክም(ግዴታ) አለበት፡፡ (የፍ/ብ/ስ/ስ/ሕግ ቁጥር 258-260 እና የፍ/ብ/ሕግ ቁጥር 2001 ይመለከቷል)፡፡በዚህ መሰረት አመልካች ይህንን ፍሬ ነገር ለማስረዳት በፍ/ብ/ሕግ ቁጥር 1723/1 መሰረት በዉል አዋዋይ ፊት ተደርጎ የተመዘገበ (authenticated) ዉል ማቅረብ ይጠበቅባቸዋል፡፡ሆኖም አመልካች በዚህ አግባብ የተደረገ ዉል ለስር ፍርድ ቤት አላቀረቡም፡፡ዉሉ በማዘጋጃ ቤት በሚገኝ ማህደር ዉስጥ ስለሚገኝ

እንደተመዘገበ ይቆጠራል ብለዉ ያቀረቡት ክርክርም ቢሆን ይሕ ተግባር ተፈጽሞ ቢሆን እንኳን በፍ/ብ/ሕግ ቁጥር 1723/1 ስር የተደነገገዉን የፎርም ስርዓት የሚተካ ካለመሆኑም በላይ ይህ ተፈጸመ ያሉት ስርዓት የተዋዋዮቹን መብትና ጥቅም ለማስጠበቅ የተዘረጋ ስርዓት ባለመሆኑ ይህ መከራከሪያቸዉ በክልሉ ፍርድ ቤቶች ተቀባይነት በማጣቱ የተፈጸመ ስህተት አላገኘንም፡፡

ስለሆነም የዞኑ ከፍተኛ ፍርድ ቤት አመልካች በፍ/ብ/ሕግ ቁጥር 1723/1 መሰረት በዉል አዋዋይ ፊት ተደርጎ የተመዘገበ የቤት ሽያጭ ዉል በማስረጃነት አቅርበዉ ባለማስረዳታቸዉ ተጠሪዎች የቤት ሽያጭ ዉል አልተደረገም በማለት ክደዉ የተከራከሩትን ክርክር ተቀብሎ አመልካች በዉሉ መሰረት እንዲፈጸምላቸዉ ያቀረቡትን ዳኝነት ጥያቄ ዉድቅ በማድረግ የሰጠዉ ዉሳኔ እና በክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት በይግባኝና በሰበር ይሄዉ ዉሳኔ መጽናቱ ሕግን መሰረት ያደረገ ነዉ ከሚባል በስተቀር የተፈጸመ ስህተት ባለመኖሩ ተከታዩን ወስነናል፡፡

ዉ ሳ ኔ

1. ምዕራብ ጎጃም ዞን ከፍተኛ ፍርድ ቤት በመ/ቁጥር 01-73063 ላይ በቀን 05/03/2012ዓ/ም የሰጠዉ ዉሳኔ፣ የአማራ ክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት በመ/ቁጥር 50815 ላይ በቀን 27/05/2012ዓ/ም የሰጠዉ ትእዛዝ እና የክልሉ ሰበር ሰሚ ችሎት በመ/ቁጥር 03-97032 ላይ በቀን 05/10/2012 ዓ/ም የሰጠው ትእዛዝ በፍ/ብ/ሥ/ሥ/ሕግ ቁጥር 348/1 መሰረት ፀንቷል፡፡
2. ግራ ቀኝ በዚህ ችሎት ደረጃ ያወጡትን ወጭ የየራሳቸዉን እንዲችሉ ብለናል፡፡

ትዕዛዝ

1. የዉሳኔዉ ግልባጭ ለስር ፍርድ ቤት ይተላለፍ፡፡ ለግራ ቀኙም ግልባጩ ይሰጣቸዉ፡፡
2. በመዝገቡ ላይ የተሰጠ የዕግድ ትእዛዝ ካለ ተነስቷል፤ይጻፍ፡፡
3. መዝገቡ ተዘግቷል፤ ወደ መዝገብ ቤት ይመለስ፡፡

ሄ/መ

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት፡፡